

osoba prywatna
(Właściciel statku powietrznego)

Nr ewidencyjny zdarzenia lotniczego

509/07

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

tel. +48 (22) 630 11 31; fax. +48 (22) 630 11 43
telefon alarmowy: 0-500 233 233

RAPORT KOŃCOWY Z BADANIA INCYDENTU LOTNICZEGO

1. Data i czas lokalny zaistnienia incydentu:

9 grudnia 2007 r. godz. ok. 11.00 LMT.

2. Miejsce startu i zamierzonego lądowania:

EPZA – lotnisko Mokre k/ Zamościa

3. Miejsce zdarzenia:

Jak wyżej.

4. Rodzaj, typ, znaki rozpoznawcze, właściciel statku powietrznego:

Zestaw spadochronowy w układzie plecy – plecy, spadochron (czasza główna) typu PD 280, pilocik sprężynowy. Nr seryjny 28012795 dopuszczenie do skoków ważne do 30.03.2008. Właściciel – prywatny.

5. Typ operacji:

Skok spadochronowy.

6. Faza lotu:

Otwieranie spadochronu.

7. Warunki lotu:

VFR, oświetlenie dzienne.

8. Czynniki pogody:

Bez wpływu na zaistnienie i przebieg zdarzenia.

9. Organizator lotów / skoków:

Aeroklub Ziemi Zamojskiej

10. Dane dotyczące dowódcy SP:

Mężczyzna lat 21, posiadający świadectwo kwalifikacji skoczka spadochronowego ważne do sierpnia 2012 r., doświadczenie 152 skoki spadochronowe. Blisko dwumiesięczna przerwa w wykonywaniu skoków przed 9 grudnia 2007 r. W trakcie szkolenia do uzyskania świadectwa kwalifikacji skoczek początkowo używał spadochronu w pokrowcu Mars Student z pilocikiem sprężynowym, a następnie spadochronów w pokrowcach z pilocikiem wyrzucanym ręcznie, umieszczonym na spodzie pokrowca. Poprzedni skok przed incydentem wykonał na spadochronie L-2 „Kadet” – system plecy – brzuch.

Skoczek w tym skoku wylądował na drzewie, nie doznając obrażeń i nie uszkadzając spadochronu. W skoku, w którym zaistniał incydent używał spadochronu w pokrowcu Victor Student z pilocikiem sprężynowym, w którym uchwyt otwierania czaszy głównej znajduje się jednak w nieco innym miejscu niż w używanym przez niego w trakcie szkolenia pokrowcu Mars Student.

Orzeczenie lotniczo-lekarskie klasy 3, ważne 24.05.2010.

11. Opis przebiegu i okoliczności zdarzenia:

Skoczek spadochronowy wykonywał skok z samolotu Jak 12A, z wysokości 1000 m. Po opuszczeniu pokładu samolotu dwukrotnie podjął zakończone niepowodzeniem próby zlokalizowania uchwytu otwierania czaszy głównej, a następnie otworzył czaszę zapasową. Wylądował w obrębie lotniska nie odnosząc obrażeń. W zaistniałej sytuacji decyzję skoczka o otwarciu czaszy zapasowej należy uznać za słuszną i prawidłowo wykonaną.

Przeprowadzono oględziny spadochronu. Stwierdzono, że nie został on uszkodzony, a uchwyt znajdował się we właściwym miejscu i bez problemu można było zainicjować otwarcie czaszy głównej.

12. Przyczyna (przyczyny) zdarzenia:

W wyniku analizy zdarzenia stwierdzono, że przyczyną zaistnienia incydentu było nie zlokalizowanie przez skoczka uchwytu otwierania czaszy głównej spadochronu.

Okoliczności sprzyjające:

- brak odpowiedniego treningu naziemnego po zmianie systemu otwierania czaszy głównej, umożliwiającego skuteczne wytrenowanie niezbędnych nawyków,
- blisko dwumiesięczna przerwa w wykonywaniu skoków,
- zwiększony stres związany z faktem, że był to dopiero drugi skok z samolotu typu Jak 12A, a lądowanie w poprzednim skoku zakończyło się na drzewie.

13. Zastosowane środki profilaktyczne:

Z uczestnikami skoków przeprowadzono odprawę, na której omówiono zaistniały incydent. Zwrócono szczególną uwagę na konieczność przeprowadzania przed skokiem treningu czynności związanych z otwarciem spadochronu i kolejnych czynności w przypadku zaistnienia sytuacji awaryjnej.

14. Propozycje zmian systemowych i/lub inne uwagi:

- Przy zmianie systemu otwarcia czaszy lub / i rozmieszczenia uchwytów oraz dłuższych przerwach w wykonywaniu skoków, przeprowadzać odpowiedni trening naziemny, zapewniający skuteczne wytrenowanie niezbędnych nawyków.
- Przy zmianie typu statku powietrznego używanego do skoków, przeprowadzać trening naziemny, umożliwiający pełne opanowanie czynności wykonywanych w trakcie opuszczania pokładu.

15. Załączniki:

Nie sporządzono.

KONIEC

Państwowa Komisja
Badania Wypadków Lotniczych
Tomasz Kuchciński

Podpis nieczytelny

(pieczęć i podpis osoby nadzorującej badanie z ramienia PKBWL)

Podpis nieczytelny

(podpis i pieczęć przedstawiającego informację)